

Udruženje crnogorsko-slovačkog prijateljstva obilježava deset godina rada

Projekti su potvrda međusobne podrške

Predsjednik CSP Mihal Spevak kaže da su projekti prepoznatljivi kao dodatne vrijednosti, a realizovano ih je 44 iz oblasti kulture i obrazovanja

PODGORICA – Za deset godina rada nevladino udruženje crnogorsko-slovačkog prijateljstva realizovalo je 44 projekta iz oblasti kulture i obrazovanja. Predsjednik te organizacije Mihal Spevak kaže da su projekti prepoznatljivi kao dodatne kulturne vrijednosti, najčešće podržani od Ureda za Slovačke u dijaspori iz Bratislave.

Početak

Prvi put bio u decembru 2007. godine, kada je pred podgoričkom publikom prepunom Doda u odigran pozorišni komad „Emigranti“ autora Slavomira Mrožeka na slovačkom jeziku. U Crnoj Gori su više puta boravili slovački folklorni ansambli, a priredivani su razni koncerti i izložbe. I crnogorski folklorni ansambli su nastupali u Slovačkoj – „AS“ Herceg Novi u Mihalovcu 2008. a „Tekstilac“ Bijelo Polje u Kežmaroku 2015. Od 2011. godine na Svetog Nikolu po gregorijanskom kalendaru djeca članova CSP priređuju adventni program „Mikulas“. Tradicionalno svakog ljeta funkcioniše škola slovačkog jezika koja je namijenjena djeci i omladini, dok je u Bratislavi 2012. godine organizovana izložba fotografija „Crna Gora pet godina nezavisnosti“, rekao je Spevak i podsjetio da od maja 2016. godine u Podgorici ima ulice sa nazivom Slovačka.

Otvoravanje Slovačke u Podgorici

Nadžmeder

Pobjeda je više puta detaljno pisala o istraživanju o logoru Nađmeder u koji su tokom Prvog svjetskog rata bili internirani crnogorski zarobljenici. Naš sagovornik očekuje da u prvom kvartalu ove godine bude objavljena monografija o logoru Nađmeder (danasnji Veliki Meder u Slovačkoj). Velikobroju ljudi iz Crne Gore to je bila posljednja životna stanica. Umrli su i sahranjeni na logorskom groblju, a mi smo više godina istraživali taj slučaj. U knjizi koja će izaći u prvom kvartalu ove godine, u izdanju eminentne crnogorske nacionalne institucije, pored studije o životu u logoru biće objavljen spisak svih preminulih i sahranjenih logoraša sa područja Crne Gore

u Nađmederu i bližjoj okolini – kaže Spevak i naglašava da je Crnogorsko-slovačko prijateljstvo ponosno što je doprinijelo uspješnoj realizaciji izuzetno značajnog projekta.

Medova

U toj nevladinoj organizaciji planiraju da prigodno obilježe još jedan istorijski događaj koji potvrđuje vjekovno prijateljstvo Crnogoraca i Slovaka. Naš sagovornik podsjeća da je parobrod Brindizi potopljen 6. januara 1916. usljed udara u podvodnuminu blizu albanske luke Medova (danasnji Shengjin) kada se manji broj putnika spasio i svjedočio o toj velikoj tragediji u izuzetno teškim trenucima za Crnu Goru i njene stanovnike – Medovski stradalnici, junaci,

dobrovoljci, uputili su se na ratište, u svoju rodnu grudu, preokookeznim brodom iz Kanade, iz Halifaxa. O njihovom broju bilo je dosta nagađanja, a Ilija Petrović, koji se iscrpno bavio tim događajem, naveo je cifru od 587 dobrovo-

MOROVAC. Gostovanje SKS Safrik

Priznanja

Povodom 10. godišnjice CSP će dodijeliti priznanja za doprinos razvoju crnogorsko-slovačkih odnosa. Laureati su ambasador Slovačke Republike u Crnoj Gori Roman Hloben, savjetnik za međunarodnu saradnju opštine Mojkovac Stevan Grdinić i Matica crnogorska. Dosadašnji dobitnici ovih priznanja su dr Svetlana Zeković, Nenad Stevović i Zvonimir Deković za 2015. godinu, te Petar Krajčirović iz Vojno-istorijskog arhiva Bratislava i potpredsjednik opštine Veliki Meder za 2016. godinu Deneš Mikoci.

ljaca – kaže Spevak. U dobrovoljačkoj grupi bili su i stanovnici Paštrovića, Boke Kotorske, Like, Hercegovine i Krajine, a za komandanta tog korpusa izabran je Slovak iz Vojvodine Đuro Guča, ljekar i predstavnik američko-čehoslovačke ljekarske misije poznatog dobrovoljstva jugoslovenskih naroda Džona V. Frothingama. U toj misiji su bile i milosrdne sestre, njih devet, kao i medicinska sestra Mari Lamoš, takođe Slovačkinja iz Vojvodine. Spevak dodaje da je u planu zajednički projekat CSP, Udruženja Crnogoraca Srbije „Krstići“ i Matice Slovačke u Vojvodini, čiji je cilj organizovanje naučnog skupa o dr Đuru

Guči i postavljanje spomen ploče na njegovoj rodnoj kući u Bačkom Petrovcu.

Planovi

Govoreći o narednim planovima udruženja kao člana koalicije Saradnjomsto cilja, Spevak kao imperativ ističe poboljšanje saradnje civilnog sektora i Vlade Crne Gore. Koalicija će se baviti stvaranjem boljih uslova za djelovanje NVO u lokalnim samoupravama, a nastavicemo aktivno da pratimo rad Vlade u odnosu na NVO i redovno upućujemo inicijative i prijedloge za poboljšanje uslova za rad i djelovanje NVO. U okviru stručne službe CSP u funkciji je prevodilački biro koji koristi slovačke imne koje posluju u Crnoj Gori. Sada su se stvorili preduslovi da nalazimo ljudima zaposlenja u Slovačkoj, a postoji manjak radne snage. Pružamo i besplatnu pravnu pomoć za pronalaženje poslova u Slovačkoj – kaže Spevak i navodi da će više informacija o novim aktivnostima javnosti uskoro biti dostupno preko sajta www.nvosp.org.

RUSKO KOVIĆ-IVANOVIĆ